

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/341/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718200413
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2718200413.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, zastúpeného AK: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovaným: 1. S. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., N.. F. XXX/X, 2. S. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., N.. F. XXX/X, o zaplatenie 11.802,79 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 7Csp/32/2018-77 zo dňa 28. augusta 2018 - zamietajúci výrok a výrok o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaným 1/ a 2/ **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v poradí prvým výrokom konanie v časti 471,67 Eur zastavil, v poradí druhým výrokom uložil žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 6.295,17 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.383,27 Eur od 4.5.2015 do 23.2.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.333,27 Eur od 24.2.2016 do 18.3.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.295,17 Eur od 19.3.2016 zaplatenia, a to do 15. dní od právoplatnosti rozsudku, v poradí tretím výrokom vo zvyšku žalobu zamietol, v poradí štvrtým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania 11 %, v poradí piatym výrokom rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2012 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákona o spotrebiteľských úveroch), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 3, § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, s poukazom aj na procesné ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 255, § 262 ods. 1, 2, § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 14.6.2011 žalobca a žalovaní uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným ako spoludlžníkom úver v sume 13.300,- Eur, ktorou si dohodli pravidelné mesačné splátky po 193,23 Eur v počte 120 splátok, RPMN v sume 11,76%, priemernú RPMN 12,52%, ročnú úrokovú sadzbu 10,90% do splatnosti, výšku celkových nákladov dlžníka 8.834,24 Eur, celkovú sumu na splatenie 22.134,24 Eur, dátum prvej splátky 14.7.2011 a dátum poslednej splátky 14.6.2021. Listom zo dňa 16.3.2015 vyzval žalobca žalovaných na predčasné splatenie úveru v celkovej sume 11.952,79 Eur s príslušenstvom

do 7 dní od doručenia výzvy (žalovaným bol list doručovaný na adresu ich trvalého pobytu, odkiaľ bola zásielka prevzatá ako nedoručená s poznámkou „neprevzaté v odbernej lehote). Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru evidoval žalobca voči žalovaným pohľadávku: dlh na istine 11.419,22 Eur, dlh na zmluvnom úroku 533,57 Eur. Ku dňu žaloby evidoval žalobca pohľadávku 11.331,12 Eur (13.300,- Eur - 1.880,78 Eur - 88,10 Eur /platby do 16.3.2015/). Po 16.3.2015 žalovaní zaplatili žalobcovi: dňa 23.2.2016 sumu 50,- Eur, dňa 18.3.2016 sumu 38,10 Eur. Žalovaní zaplatili žalobcovi celkovo sumu 6.703,88 Eur (č.l. 17). Žalobca v rámci písomného vyjadrenia (čl. 64) uviedol, že žalovaní zaplatili celkovo sumu 7.004,83 Eur (vrátane poplatkov za vedenie účtu).

4. Z vykonaného dokazovania právne uzavrel, že žaloba bola podaná dôvodne len čiastočne. Ustánil, že v úverovej zmluve nebol v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úverov jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, bola uvedená len výška mesačnej splátky. Nakoľko v zmluve nebola splnená základná uvedená náležitosť je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Od reálne vyčerpanej sumy úveru 13.300,- Eur odpočítal sumu 7.004,83 Eur, keď žalovaní neuhradili istinu 6.295,17 Eur, ktorú im uložil zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne spolu so zákonným úrokom z omeškania 8,05% ročne, prihladnuc na úhrady súm 50,- Eur a 38,10 Eur, vo zvyšku žalobu zamietol.

5. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a úspešnému žalobcovi priznal okresný súd náhradu trov konania vo výške 11%, keď žalobca žiadal zaplatiť 11.331,12 Eur, bola mu priznaná suma sumu 6.295,17 Eur. Úspech žalobcu bol 55,56% ($6.295,17 \times 100/11.331,12 = 55,56\%$), úspech žalovaných bol 44,44% ($100-55,56$) a teda čistý úspech žalobcu bol 11 % ($55,56-44,44 = 11,11$).

6. Proti tomuto rozsudku výlučne v časti zamietnutia žaloby (v poradí tretí výrok) a náhrady trov konania (v poradí štvrtý a piaty výrok) podal odvolanie žalobca, pričom navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), h) Civilného sporového poriadku. Namietal záver okresného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (odsek 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Zmluva obsahuje všetky náležitosti v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď uvedenie konečnej splatnosti úveru označením mesiaca a roku je dostatočne určité a zrozumiteľné. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v konaní C-42/2015 zo dňa 9.11.2016, ktorý vyslovil, že článok 10 ods. 2 písm. h/ i/ Smernice 2008/48/ES stanovuje, že zmluva musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa. Iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Ustanovenie článku 10 ods. 2 písm. u/ Smernice 2008/48/ ES sa nemá vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Inými slovami, zmluva o úvere na dobu určitú nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Taktiež Súdny dvor EÚ vyslovil, že článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48/ES treba vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ďalej poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/366/2017, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/156/2017, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/281/2017, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/265/2017. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo 3/2012, keď žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej, mal podľa uvedeného rozhodnutia okresný súd vyhovieť. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, prečo sa okresný súd odklonil od uznesení NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017. Napadnutý rozsudok nie je preskúmateľný, čím súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva (s poukazom na rozhodnutia ÚS SR sp. zn. II. ÚS 6/03, uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 238/2008, II. ÚS 383/06, II. ÚS 85/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 107/07, sp. zn. 2 Cdo 170/2005 a 7Cdo 136/2013, rozhodnutia ÚS SR I. ÚS 87/1993, PL. ÚS 16/1995, II. ÚS 80/1999, II. ÚS 243/2005, IV. ÚS 14/2007).

7. Žalovaní odvolanie nepodali, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadrili.

8. Uznesením č. k. 9Co/341/2018-198 zo dňa 22.10.2019 odvolací súd pripustil zmenu subjektov konania tak, že namiesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. do konania vstúpil spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. ako nový žalobca.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutom zamietnutí žaloby ako aj v časti o náhrade trov konania vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa § 387 CSP.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie po zohľadnení čiastočného späťvzatia (suma 471,- Eur) bola požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 11.331,12 Eur, úroku z omeškania 8,05% ročne zo sumy 11.419,22 Eur od 4.5.2015 do 23.2.2016, zo sumy 11.369,22 Eur od 24.2.2016 do 18.3.2016, zo sumy 11.331,12 Eur od 19.3.2016 do zaplatenia.

11. Vyhovenie žalobe v sume 6.295,17 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.383,27 Eur od 4.5.2015 do 23.2.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.333,27 Eur od 24.2.2016 do 18.3.2016, s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 6.295,17 Eur od 19.3.2016 do zaplatenia (v poradí druhý výrok) nebolo napadnuté odvolaním, preto napadnutý rozsudok nadobudol v tejto časti právoplatnosť.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu (čiastočne) zamietol (suma 5.035,95 Eur, úrok z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 5.035,95 Eur od 4.5.2015 do zaplatenia) v poradí tretím výrokom, a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

13. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh žalobcu je čiastočne dôvodný, i keď v súvislosti s určením bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ úverovej zmluvy č. 4207063808 zo dňa 14.6.2011 z iného dôvodu a na základe odlišného právneho posúdenia, keď podľa odvolacieho súdu je na daný prípad potrebné aplikovať ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 14.6.2011, ktoré súd prvej inštancie na danú vec neaplikoval. Vzhľadom na to, že toto zákonné ustanovenie bolo nutné na danú vec aplikovať a je pre posúdenie veci potrebné, odvolací súd v zmysle § 382 CSP vyzval strany, aby sa vyjadrili k novej aplikácii tohto ustanovenia. Strany sa k použitiu predmetných ustanovení nevyjadrili.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

15. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 (a nasl.) Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako spotrebiteľmi, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase jej uzavretia,

čo nespochybnil ani žalobca. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovaným, ktorí nekonali v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie úveru, teda poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem tohto v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. A to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

16. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 14.6.2011 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver v sume 13.300,- Eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhrádzať pravidelnými mesačnými splátkami po 193,23 Eur v počte 120 splátok, zároveň si dohodli RPMN v sume 11,76%, priemernú RPMN 12,52%, ročnú úrokovú sadzbu 10,90% do splatnosti, výšku celkových nákladov dlžníka 8.834,24 Eur, celkovú sumu na splatenie 22.134,24 Eur, dátum prvej splátky 14.7.2011 a dátum poslednej splátky 14.6.2021. Žalovaní zaplatili žalobcovi celkovo sumu 6.703,88 Eur (č.l. 17). Žalovaní zaplatili celkovo sumu 7.004,83 Eur (vrátane poplatkov za vedenie účtu).

17. Odvolací súd, tak ako aj súd prvej inštancie podrobil predmetnú úverovú zmluvu kontrole, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 11 ods. 1 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zistil, že predmetná zmluva obsahu údaj RPMN 11,76%, pričom zmluva o spotrebiteľskom úvere musí určito, jasne a zrozumiteľne obsahovať tie podstatné náležitosti, ktoré majú nepochybne vplyv na schopnosť spotrebiteľa posúdiť, či je pre neho akceptovateľné získať úver za daných podmienok. K údaj o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Odvolací súd má za to, že pri údaj o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Keďže v predmetnej úverovej zmluve je uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom 22.134,24 Eur pri súčasnom uvedení výšky mesačnej splátky úveru 193,23 Eur a počte splátok úveru 120, je nepochybné, že celková čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť uvedená v zmluve je v rozpore so skutočnou celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (23.187,60 Eur), a ktorá je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto rozpor môže objektívne spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah jeho záväzku. Je zrejmé, že údaj o celkovej čiastke, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť nie je vyjadrený dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom, nevyvolávajúc pochybnosti spotrebiteľa o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť titulom uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ tak bez presného číselného uvedenia celkovej čiastky, ktorú je povinný zaplatiť, nemá možnosť bez akýchkoľvek pochybností posúdiť rozsah svojho záväzku. Vzhľadom na uvedené rozdielne možnosti určenia tohto údaja je namieste trvať na presnom vyčíslení sumu, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, a v dôsledku absencie tohto údaja je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve

tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a konštatuje, že hoci úverová zmluva obsahuje údaj o výške RPMN, tento nie je v súlade s požiadavkou § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na to, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES < z 23.4.2008, a to v článku 10 odsek 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je podľa názoru odvolacieho súdu nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Pričom z obsahu zmluvy takýto výpočet ani nevyplýva. Aj z uvedeného dôvodu je poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch (tak ako aj súd prvej inštancie, avšak z iného dôvodu) a žalovaným vznikla teda povinnosť zaplatiť (iba) istinu poskytnutého úveru.

18. S poukazom na uvedené v odseku 17 sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, žaloba je nedôvodná v sume 5.035,95 Eur s príslušenstvom, keď žalovaní ako dlžníci boli povinní zaplatiť žalobcovi z predmetnej úverovej zmluvy len istinu poskytnutého úveru 13.300,- Eur, pričom žalobcovi zaplatili celkom sumu 7.004,83 Eur, pričom rozdiel týchto súm vo výške 6.295,17 Eur s príslušenstvom uložil súd prvej inštancie zaplatiť žalovaným (v poradí prvý výrok napadnutého rozsudku).

19. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej uplatnením. Záväzkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávkou v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom. Prvoinštančný súd správne zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania 8,05% ročne zo zamietnutej sume (5.035,95 Eur) od 4.5.2015, keďže zamietol aj nárok v časti požadovanej sumy 5.035,95 Eur, odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na odsek 25 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

20. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej zamietnutej časti (v poradí tretí výrok), žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdil.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. CSP, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

26. V ustanovení § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

27. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

28. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnuť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

29. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

30. V preskúmvanej veci bola predmetom žaloby požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 11.802,79 Eur s príslušenstvom.

31. Odvolací súd, posudzujúc správnosť napadnutého výroku o trovách konania konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval dôsledne v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, keď priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 11%, keď síce uzavrel, že žalobca mal úspech 55,56%, žalovaní mali úspech 44,44% a po zaokrúhlení dosiahol žalobca čistý úspech 11%, avšak už bližšie neuviedol ako posúdil a zohľadnil čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom v sume 471,67 Eur.

32. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP odvolací súd konštatuje, že žalobca zavinil zastavenie konania v časti sumy 471,67 Eur. Postupujúc podľa § 255 ods. 2 veta prvá v spojení s § 256 ods. 1 CSP s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že žalobca dosiahol úspech v sume 6.295,17 Eur s príslušenstvom (53,34%), žalovaní dosiahli úspech 5.035,95 + 471,67 Eur (46,66%) t. j. žalobca dosiahol v konaní pred súdom prvej inštancie čistý úspech 6,68%. Rešpektujúc zásadu reformatio in peius (obsiahnutú v čl. 16 ods. 3 CSP) však bolo namiesto vychádzať z vyčíslenia úspechu žalobcu v konaní v rozsahu 11% súdom prvej inštancie, preto odvolací súd postupom podľa § 387 CSP

napadnutý (bez uvedenia osobitnej odvolacej argumentácie) výrok o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

33. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa týkajúcu sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v dôsledku absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

34. V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade boli žalovaní v odvolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili, ani nevyčíslili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

36. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

37. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

38. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).